

Утвърждавам:.....

/Таня Вълчева/

Основно училище „Петко Рачев Славейков”

с. Церова кория, общ. Велико Търново

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

Училищната програма за превенция на ранното напускане на ученици от училище е изработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020” и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на всички деца на възможности за най- добър старт в живота. Принципи Училищната програма за превенция на ранното напускане на ученици кореспондира с темата за включващото образование като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване.

Базира се на основни принципи на включващото образование:

- **Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование**
- **Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава**
- **В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус**
- **Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата**
- **Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми**
- **Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес**
- **Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване**

Визия

Програмата за превенция на ранното напускане от училище се основава на иновативно, гъвкаво и личностно-ориентирано обучение:

- **учениците да получат пълноценни знания, умения и компетентности**

- да се изградят като свободни и морални личности, способни да живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности в демократично гражданско общество

- да развиват творческите си заложби и способности

- да изградят умения и навици за здравословен начин на живот

- училището да се утвърди като конкурентноспособен и привлекателен център за всички деца от района, подлежащи на задължително обучение

Визията на ОУ „Петко Рачев Славейков” – село Церова кория като училище, осигуряващо ефективна, качествена и достъпна подкрепа за деца и ученици, застрашени от ранно напускане, която осигурява пълноценна личностна реализация в училищния живот, се фокусира върху:

- разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците

- съчетаване на класно-урочни, извън-урочни и извънкласни форми на обучение и възпитание

- работа с талантиливи деца

- работа с деца в неравностойно социално положение

- работа с деца със специални образователни потребности

- работа с деца с различна етническа принадлежност

- уютна и функционална образователна среда

Идентификация на проблема

Ранното напускане на ученици от училище е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са комплексни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда, а от друга и в педагогическата колегия. В последно време се постигнаха добри резултати, като бе намален броя на отпадналите ученици в нашето училище, но се появила една друга категория ученици, които са застрашени от отпадане. Анализирайки проблема констатирахме, че учениците са в училище, но поради липса на интерес или слаби постижения в учебните занятия, допускат неизвинени отсъствия. Имат лоши прояви по отношение на дисциплина и междуличностно общуване в училище, както и голям брой слаби оценки, което неминуемо ги поставя в групата на застрашени от отпадане. В I-IV клас този проблем не е толкова изявен поради факта, че малките ученици са обгрижвани от един учител, който в повечето случаи е безспорен авторитет за тях. Там обаче се очертава друг проблем. В условията на обучение в преобладаваща билингвална среда, обучението на писмен и говорим книжовен български език е затруднено и някои ученици трудно или въобще не се поддават на ограмотяване. Това от своя страна се явява в известна степен предпоставка за последващо затруднено обучение и развитие от V клас нагоре. Проблемът с отпадащите и застрашените от отпадане ученици е по-силно изразен от V до VII клас. Затова е нужно да се предприемат мерки от цялата педагогическа колегия със съдействието на ръководството.

Анализ на ситуацията

В началото на учебната година в ОУ „П. Р. Славейков” - с. Церова кория да бъде направена оценка на риска от ранно напускане на ученици от училището. Като рискови фактори, предшествващи напускането да бъдат идентифицирани като:

- Продължително отсъствие от училище

- Проблемна семейна среда

- Трудна адаптация към изискванията в училище

Възможности:

- кандидатстване по различни програми, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности
- ранно идентифициране на децата в риск
- нови форми за по-голямо ангажиране на родителите
- ефективно включване на училищните и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище
- обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в риск да отпаднат от училище
- разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, консултиране, професионално ориентиране и чрез активна работа със семейството
- поддържане на база данни, индивидуално портфолио, индивидуални програми за всяко застрашено дете
- разширяване на връзките с извънучилищните институции

Заплахи:

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите
- Липса на ефективни санкции за родителите
- Нисък жизнен стандарт на част от населението
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище
- Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашените от ранно напускане

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Обща цел:

Създаване на подкрепяща среда за учениците в училище

Подцели:

1. Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност
 - Индикатор за постигане – неизвинени и извинени отсъствия (намаляване)
2. Създаване на положителни нагласи към учебния процес
 - Индикатор за постигане – успехът на застрашените ученици

МЕРКИ (ДЕЙНОСТИ) ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

1. Своевременно идентифициране на признаците за изоставане в усвояването на училищния материал и застрашеност от отпадане ("ранен учебен неуспех").
 - 1.1. Изготвяне на ежемесечни отчети от класните ръководители за броя на отсъствията и причините, поради които учениците отсъстват.
 - 1.2. Изработване ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане деца.
 - 1.3. Анализ на постиженията на застрашените от отпадане ученици и осъществяване на педагогическа подкрепа от страна на учителите и училищното ръководство.
 - 1.3.1. Разработване на наваксващи програми по съответните предмети.
 - 1.3.2. Провеждане на задължителна допълнителна индивидуална и групова работа по съответните предмети, предоставяща възможности за индивидуален темп при усвояване на учебния материал от застрашените от отпадане ученици.
 - 1.3.3. Определяне на учители-наставници за учениците, живеещи в отдалечени от село Церова кория селища.
2. Включване на застрашените от отпадане ученици в извънкласни и извънучилищни дейности.

- 2.1. Откриване на силните страни на личността.
- 2.2. Развиване на силните страни на личността чрез индивидуална работа с учениците или включването им в групи за извънкласни дейности.
- 2.3. Осигуряване на публични изяви на учениците с изявени дарби.
3. Осъществяване на ефективен диалог между училището и семействата на застрашените от отпадане ученици.
 - 3.1. Въвеждане на алтернативи на традиционната родителска среща.
 - 3.2. Организиране на кампании, които да стигнат до родители и настойници.
 - 3.3. Засилване на контрола върху отсъствията и своевременно информиране на родителите.
 - 3.4. Разпределяне на отговорностите и ангажиментите по отношение посещаемостта на училище между класните ръководители и родителите.

Училищната програма за превенция на ранното напускане на ученици е приета от Педагогическия съвет на училището с Протокол № 10 / 11 .09.2019 г.